

SZÓSTECZKA

Szkoła Podstawowa Nr 6 w Sanoku
Miesięcznik dla uczniów, rodziców i nauczycieli
Luty Marzec 2010

nr 4

Nasza Szkoła przystąpiła do programu „Bezpieczny Internet”. Na łamach naszej gazetki postaramy się przekazać Wam informacje dotyczące zagrożeń płynących z Internetu. Dowiedziecie się, co to jest cyberprzemoc, jakie zagrożenia występują w sieci oraz zasady bezpieczeństwa. 9 Lutego obchodzony jest Dzień Bezpiecznego Internetu.

Cyberprzemoc ma miejsce gdy:

- ktoś zamieszcza Twoje zdjęcia w Internecie bez Twojej zgody,
- ktoś umieszcza w sieci czy rozsyła na Twój temat nieprawdziwe informacje lub takie, których się wstydzisz,
- ktoś ośmiesza Cię lub nęka podszywając się pod Ciebie.

Zasady bezpieczeństwa

Surfowanie po Sieci nie jest zajęciem szczególnie skomplikowanym. Korzystania z Internetu można się nauczyć samemu, niezależnie od tego, ile ma się lat. Programy komputerowe są przyjazne dla użytkownika, ułatwiają poruszanie się po wirtualnym świecie i wykonują automatycznie skomplikowane operacje.

Oczywiście nie wszyscy internauci używają Internetu w tym samym celu. Jedni wolą gry online, inni piszą blogi, a jeszcze inni przeglądają serwisy muzyczne. Jest też niestety grupa osób, która wykorzystuje Sieć, aby oszukiwać, szkodzić, psuć innym zabawę lub popępiać przestępstwa.

Jeśli znasz internetowe zagrożenia, łatwiej będzie Ci ich unikać. Poniżej znajdziesz kilka pożytecznych rad, jak bezpiecznie poruszać się w Sieci. W razie jakichkolwiek wątpliwości i problemów zawsze pytaj rodziców lub nauczycieli.

Skorzystaj z pożytecznej instrukcji obsługi Internetu zamieszczonej na następnej stronie.

Poniżej znajdziesz plakat z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa. Możesz go wydrukować i powiesić w widocznym miejscu przy komputerze.

1. Włączaj komputer tylko wtedy, gdy ktoś dorosły jest w domu.
2. Nie ufaj osobie poznanej przez Internet. Nigdy nie możesz być pewien, kim ona naprawdę jest. Mówi, że ma 8 lat, ale może mieć 40!
3. Nie spotykaj się z osobami poznanymi przez Internet!
4. Gdy coś Cię przestraszy lub zaniepokoi, wyłącz monitor i powiedz o tym dorosłemu.
5. Nie zdradzaj nikomu swojego imienia ani adresu! Nie mów też, ile masz lat i do jakiej szkoły chodzisz. Nie podawaj numeru telefonu.
6. Wymyśl sobie jakiś fajny nick, czyli internetowy pseudonim. Nie podawaj w nim daty urodzenia ani wieku, np. karolina1993 czy jacek14 – lepiej, żeby nikt obcy nie wiedział ile masz lat. Wykorzystaj imię bohatera ulubionego filmu lub słowo z piosenki. Użyj swojej fantazji. Na pewno wymyślisz coś ciekawego!
7. Używaj komunikatorów tylko do kontaktów ze znajomymi, o których wiesz Twoi rodzice. Z komunikatorów i czatów korzystają też osoby o złych zamiarach i trzeba być bardzo ostrożnym. Ustaw komunikator tak, żeby nikt spoza listy kontaktów nie mógł Cię zaczepiać.
8. Pomyśl kilka razy, zanim wyślesz wiadomość, e-mail czy smsa. Kiedy klikniesz „wyślij”, nie można już tego cofnąć.
9. Nie dokuczaj innym. Pamiętaj, że w Internecie obowiązuje zasada nieużywania brzydkich słów. Traktuj innych tak, jak byś chciał, żeby Ciebie traktowano.
10. Długie korzystanie z komputera szkodzi zdrowiu i może być przyczyną wielu innych problemów, np. w szkole. Nie zapominaj o sporcie i

Zagrożenia w Sieci

Internet jest przydatnym do nauki, pracy i zabawy narzędziem. Niestety, jak każde narzędzie może być używane do dobrych jak i złych działań. Warto wiedzieć, jakie występują w nim zagrożenia i jak się zachować, kiedy na nie natrafimy.

Niebezpieczne kontakty – pamiętaj, że nie wszyscy w Internecie mają wobec Ciebie dobre zamiary, nawet jeśli tak mówią. W Internecie oszukiwać jest łatwiej niż w prawdziwym życiu. Nie wierz, we wszystko, co usłyszysz od osób, które znasz tylko w Internecie. Nie wolno się też z takimi osobami spotykać – ktoś może mówić, że ma tyle lat co Ty, a tak naprawdę jest dorosłą osobą!

Szkodliwe kontakty – zdarzyć się może, że ktoś obrazi Cię na czacie, wyśle nieprzyjemnego e-maila lub wiadomość na komunikatorze, a może po prostu pisze do Ciebie, choć Ty tego nie chcesz. Może to być ktoś, kto Cię zna, ale może też to być osoba nieznamąca, która uważa, że takie zachowanie to dobry żart. Zwykle ktoś taki myśli też, że w Internecie można robić, co się chce i nikt nie dowie się, kim jest. To nieprawda. W Internecie każdy zostawia ślady, po których policja może go znaleźć. Jeśli zdarzy Ci się, że internetowy kontakt sprawia Ci przykrość, powiedz o tym rodzicom lub zaufanej osobie dorosłej. Możesz również skontaktować się z helpline.org.pl.

Ujawnienie Twoich prywatnych danych – Twoje prywatne dane nie powinny wpaść w niepowołane ręce! Adres e-mail, numer telefonu, adres, zdjęcie czy różnego rodzaju hasła (do poczty, komunikatora, czatu) to informacje, które należy chronić w trosce o własne bezpieczeństwo. Przecież nie chcesz dostawać spamu lub żeby każdy wiedział, gdzie mieszkasz i mógł do Ciebie przyjść czy zmienić tak Twoje zdjęcie w komputerze, że będzie Ci przykro, będą się z Ciebie śmiać. To samo dotyczy danych Twoich kolegów i koleżanek – odmawiaj, jeśli ktoś Cię o to poprosi – nie chcesz, by im stało się coś złego.

Szkodliwe treści – to takie teksty, zdjęcia, filmy i nagrania, które są nielegalne lub przeznaczone tylko dla dorosłych. Kontakt z nimi może być dla Ciebie przykry, mogą Cię przestraszyć, zawstydić lub spowodować, że poczujesz się źle. Pamiętaj, że możesz na nie natrafić zupełnie przypadkowo, to się zdarza i nie ma w tym Twojej winy. Jeśli zdarzyło Ci się napotkać w Internecie szkodliwe treści – powiedz o tym rodzicom lub zaufanej osobie dorosłej, a ona niech skontaktuje się z dyzurnet.pl, aby treści te zostały usunięte i nikomu już nie zagrażały.

Wirusy i złośliwe programy – wirusy i inne złośliwe programy mogą zniszczyć pliki na Twoim komputerze, albo sprawić, że korzystanie z niego będzie trudne lub nawet niemożliwe – przestanie działać tak, jak powinien. Nie ma całkowicie skutecznej ochrony przed wirusami i złośliwymi programami. Chronić należy się poprzez stosowanie antywirusa (pamiętaj o regularnym uaktualnianiu jego bazy – pozwoli mu to rozpoznawać nowe zagrożenia) i zapory sieciowej. Bardzo ważne jest również korzystanie tylko z tych programów, płyt, dyskietek i pendrive'ów, na których wiemy co się znajduje. Tę samą zasadę warto stosować również do nieznanych stron internetowych.

Spam – spam można porównać do ulotek zostawianych przed drzwiami lub wkładanych z wycieraczki samochodów. To wiadomości e-mail, które trafiają na Twoją skrzynkę, choć nie czekałeś na nie i nie są Ci potrzebne. Spam może przeszkadzać w znalezieniu w nim listu na który czekasz, może też zawierać szkodliwe treści i wirusy. Dlatego warto korzystać w anty-spamu w poczcie, a swój adres e-mail chronić i nie podawać nikomu bez potrzeby, zwłaszcza w Internecie, gdzie każdy może go znaleźć.

Włamania – zdarzyć się może, że ktoś zobaczy, jakie hasło wpisujesz logując się na pocztę, do komunikatora czy na czacie. Może się też zdarzyć, że hasło jest bardzo proste i może je zgadnąć każdy, kto będzie miał trochę szczęścia lub dobrze Cię zna. Znając Twoje hasło, osoba taka może zrobić co tylko chce, a dla innych użytkowników Internetu wyglądać to będzie na Twoje działania. Aby uniknąć kłopotów i nieprzyjemności wymyślaj dobre hasła, to jest długie i skomplikowane. Nie używaj jako hasła imienia swojego, przyjaciela, czy zwierzątka, daty urodzenia itd. – te hasła są popularne i łatwo je odgadnąć

Porady dla rodziców

10 porad dla rodziców, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu

1. Odkrywaj Internet razem z dzieckiem
2. Naucz dziecko podstawowych zasad bezpieczeństwa
3. Rozmawiaj z dziećmi o ryzyku
4. Naucz swoje dziecko ostrożności przy podawaniu swoich prywatnych danych.
5. Naucz dziecko krytycznego podejścia do informacji przeczytanych w Sieci
6. Bądź wyrozumiały dla swojego dziecka.
7. Zgłaszaj nielegalne i szkodliwe treści.
8. Zapoznaj dziecko z NETYKIETĄ – Kodeksem Dobrego Zachowania w Internecie.
9. Poznaj sposoby korzystania z Internetu przez Twoje dziecko.
10. Pamiętaj, że pozytywne strony Internetu przeważają nad jego negatywnymi stronami.

Netykieta

Wszystko, co chciał(a)byś wiedzieć o netykietcie, a nie wiesz, kogo zapytać Co i dlaczego?

Netykieta to po prostu zasady dobrego zachowania w Internecie. Netykieta została stworzona przez samych internautów, aby ułatwić wszystkim bezpieczniejsze i przyjemniejsze korzystanie z Sieci. Netykieta obowiązuje wszystkich internautów, choć pewnie nie wszyscy słyszeli o jej istnieniu.

Za nieprzestrzeganie netykiety możesz zostać „zbanowany(a)” (otrzymać od administratora blokadę na dostęp do strony, czy forum) lub po prostu internetowa społeczność zacznie cię ignorować.

Jak przestrzegać netykiety?

Przede wszystkim:

1. Przemyśl swoje działania online - czy na pewno postępujesz właściwie?
2. Nie działaj na czyjąś szkodę.
3. Nie nadużywaj możliwości, jakie Ci daje Internet.

Z tych trzech głównych zasad wynikają reguły bardziej szczegółowe (zobacz następne strony).

Netykieta

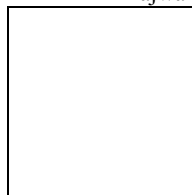
Dla poczty elektronicznej (e-mail) i list dyskusyjnych obowiązuje:

- zakaz spamowania (wysyłania niechcianych informacji, reklam, itp.)
- obowiązek zapoznania się z działem FAQ (Najczęściej Zadawane Pytania) grupy lub listy dyskusyjnej zanim się zaczniesz z niej korzystać,
- zasada pisania wiadomości zgodnie z regułami obowiązującymi w danej grupie
- zasada pisania jedynie na temat, którego dotyczy grupa lub lista dyskusyjna
- nie używania bez potrzeby wielkich liter, gdyż oznaczają KRZYK

Netykieta

Dla komunikatorów i czatów obowiązuje:

- zakaz floodowania (“bombardowania” informacjami o identycznej treści, wysyłanymi jedna po drugiej)
- zasada zapoznania się z działem FAQ (Najczęściej Zadawanych Pytań) danego pokoju/kanału/czatu
- zakaz nagabywania (upartego pisania) osób, które sobie tego nie życzą
- zakaz wysyłania „łańcuszków szczęścia”
- zasada wklejania emotikonów (tzw. buziek) tylko wtedy, gdy są potrzebne i pojedynczo (bez niepotrzebnego powtarzania)
- zakaz używania wielkich liter bez potrzeby, gdyż oznaczają KRZYK i najważniejsze, nie bądź trollem!

Troll to użytkownik Internetu, który rozpoczyna dyskusję z innymi internautami po to, aby ich zdenerwować lub obrazić. Umieszcza w Sieci kontrowersyjne, szokujące lub nieprzyjemne treści. Zasada postępowania jest prosta „nie karmić trolla”, to znaczy – nie wchodzić z nim w żadną rozmowę.